

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. juni 2024
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Ditte Konradsen
Refsgaard
Sagsnr.: 2024-06964
Dok.: 3310876

Besvarelse af spørgsmål nr. 59 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 59 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. maj 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aaja Chemnitz (IA).

Peter Hummelgaard

/

Lenart Houmann

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 59 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Der findes på nuværende tidspunkt ikke en bistandsadvokatordning i Grønland, som kan yde støtte, råd og vejledning til ofre for personfarlig kriminalitet. Dermed er ofre for alvorlige og traumatiserende forbrydelser, som f.eks. grov vold eller voldtægt, ringere stillet i Grønland end i resten af rigsfællesskabet. Manglen på en bistandsadvokatordning kritiseres kraftigt i Advokatsamfundets nye rapport om retssikkerhed i Grønland (maj 2024), som findes på advokatsamfundet.dk og beskrives som en afgørende nødvendighed for forurettedes retssikkerhed. Mange, herunder Naalakkersuisut, har længe efterspurgt en bistandsadvokatordning, som kan yde den nødvendige støtte og hjælp til ofrene. Agter ministeren snarest at indføre en bistandsadvokatordning i Grønland?”

Svar:

1. Den grønlandske ordning med beskikkelse af bistandsbisiddere i kriminalsager er fastsat i retsplejelovens § 333. Ordningen blev indført med ikrafttrædelsen af retsplejeloven for Grønland i 2010 med henblik på at styrke den forurettedes retsstilling, jf. Retsvæsenkommissionens betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen, afsnit X, kapitel 5.3.1.

Det følger af § 333, stk. 1, at retten i sager om overtrædelse af kriminallovens bestemmelser om angreb på andres person, frihed og blufærdighed efter anmodning fra den forurettede beskikker en bisidder til at støtte og vejlede den forurettede, medmindre lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, eller bisidderbistand må anses for åbenbart unødvendig. Hvis den forurettede er under 15 år, har den forurettede krav på beskikkelse af en bistandsbisidder, hvis sagen vedrører en overtrædelse af kriminallovens § 74 (blodskam), § 77 (voldtægt), § 78 (kønslig udnyttelse), § 79 (kønsligt forhold til børn), § 80 (forførelse) og § 81 (kønsligt forhold til en ung person mod betaling).

Ved lov nr. 572 af 10. maj 2022 blev ordningen udvidet, således at retten, når særlige omstændigheder taler for det, kan beskikke en bisidder for forurettede, selv om lovovertrædelsen ikke er omfattet af stk. 1, jf. § 333, stk. 2. Det blev endvidere indført, at retten, når særlige hensyn til de pårørende taler for det, og betingelserne for at beskikke en bisidder i øvrigt

er opfyldt, kan beskikke en bisidder for forurettedes nære pårørende, når den forurettede er afdød ved døden som følge af forbrydelsen.

Ordningen adskiller sig fra den ordning, der gælder i Danmark om beskikkelse af bistandsadvokat, ved, at der ikke påhviler bistandsbisidderen beføjelser og opgaver af retlig karakter. Bistandsbisidderen har således alene til opgave at yde den forurettede personlig støtte og vejledning samt hjælp af mere almen karakter i forbindelse med kriminalsagen.

Justitsministeriet er bekendt med, at Advokatrådet i rapporten om retssikkerhed i Grønland fra maj 2024 har anbefalet, at der etableres en bistandsadvokatordning i Grønland.

2. Justitsministeriet kan i den forbindelse generelt oplyse, at et af de mest markante kendetegn ved den grønlandske retspleje er, at kredsretterne er beklædt af lægfolk. Derved er udgangspunktet, at alle professionelle parter i en kriminalsag i 1. instans er lægfolk. Lægmandssystemet indebærer således som udgangspunkt, at hverken dommer, forsvarer eller anklager i kredsretten er juridisk uddannet. Dette udgangspunkt kan dog bl.a. fraviges i sager af særlig alvorlig karakter. Grundlaget for lægmandsordningen i Grønland er beskrevet i Retsvæsenkommissionens betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen og har navnlig været begrundet i kvaliteten ved lokal indsigt og sprogkundskab.

Retsvæsenkommissionens betænkning nr. 1442/2004 udgør fortsat det væsentligste grundlag for organiseringen af retsvæsenet i Grønland. Rådet for Grønlands Retsvæsen, som er nedsat i medfør af § 742 i den grønlandske retsplejelov med henblik på at varetage koordinationen mellem Grønlands Selvstyre og rigsmyndighederne om kriminal- og retsplejelovgivningen, har imidlertid fundet, at der er behov for at overveje, om der skal foretages justeringer med henblik på at øge professionaliseringen inden for retsvæsenet. Rådet har på den baggrund på rådsmøde den 20. september 2023 nedsat en arbejdsgruppe om professionalisering af retsvæsenets aktører. Arbejdsgruppen skal i henhold til kommissoriet komme med forslag til at øge professionaliseringen af retsvæsenets aktører i kriminalretsplejen i Grønland med fokus på behandlingen af kriminalsager i første instans og på baggrund heraf komme med forslag til konkrete initiativer, justeringer og løsninger, der kan være med til at sikre en mere effektiv retspleje med en højere grad af retssikkerhed for borgerne i Grønland.

I forbindelse med arbejdet skal arbejdsgruppen inddrage hensynet til nærhedsprincippet og have fokus på at skabe en balance, der fortsat sikrer et tilstrækkeligt sprog- og kulturkendskab hos retsvæsenets aktører. Dette indebærer, at borgerne fortsat i et vist omfang bør kunne betjenes lokalt af retsaktører med særlig indsigt i stedlige og almene grønlandske forhold, herunder ikke mindst det grønlandske sprog. Arbejdsgruppens forslag skal desuden fokusere på, hvad der vurderes at være praktisk muligt at gennemføre henset til bl.a. antallet af advokater mv. i Grønland.

Justitsministeriet kan oplyse, at arbejdsgruppen blandt andet overvejer behovet og mulighederne for iværksættelse af initiativer vedrørende bistandsbisiddere. Justitsministeriet vil i samarbejde med Naalakkersuisut vurdere arbejdsgruppens anbefalinger nærmere, når de foreligger.

Justitsministeriet kan desuden oplyse, at Advokatrådets rapport vil blive drøftet på næstkommende møde i Rådet for Grønlands Retsvæsen, der afholdes i september 2024.